

tíðindablaðið

sosialurinn

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurinn

Fyrirtakstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Sigur til Javnaðarflokkin

oddagrein

EFTIR at Svøríki hesi seinastu seks árin hevur verið stjórnað av borgarligu flokkunum, taka javnaðarmenn aftur við stjórnarvaldinum, eftir stórsigurin teir vunnu við ríkisdagsvalið sunnudagin. Javnaðarflokkurin fekk so góða undirtøku við valið, at hann hevur fleiri atkvøður enn allir teir borgarligu flokkarnir tilsamans. Hann økti tingmannatalið úr 144 til 166 tinglimir. Saman við kommunistaflokkinum hava teir 186 sessir mótevís 163 hjá teimum borgarligu í nýggja svenska ríkisdegnum.

TAD HEVUR verið við stórum áhuga, at eygleiðarar hava fylgt svenska valstriðnum. Ikki minst frá sosialdemokratiskari síðu. Javnaðarflokkurin hevur uttan íhald havt stjórnarvaldið í Svøríki síðani 1932 til fyrri seks árum síðani, tá borgarligu flokkarnir vunnu valið og skipaðu stjórn. Spurningurin var tí nú um Javnaðarflokkurin aftur fór at vinna stjórnarvaldið.

VALSTRÍÐIÐ HEVUR verið hart. Stórsti spurningurin í valstriðnum

vóru løntakaragrunnarnir, sum Javnaðarflokkurin segði seg vilja fremja, um teir komu fram. Um hesar hava allir bogarligu flokkarnir staðið á gosi, saman við meginpartinum av stórkapitalinum, sum ikki vil hoyra talan um tilikar. Valstriðið hjá borgarligu flokkunum hevur mest verið at líkna saman við eitt amerikanskt valstrið, har teir hava ofrað ikki færri enn háltannaðhundrað miljónir í ræðukampagnum um løntakaragrunnar.

SVENSKI veljarin hevði tó, eftir valúrslitinum at døma, eina aðra áskoðan um løntakaragrunnarnar enn stórkapitalurin og borgarligu flokkarnir. Svenski veljarin visti, at tað ikki er kapitalurin einsamallur sum skil avgerða lagnuna hjá arbeiðslásum. Tað skal arbeiðarinn eisini vera við til. Svenski veljarin heldur ikki tað vera beint, at vinnulivið einsamalt sleppur at skalta og valta við teimum virðum, sum alt samfelagið er við til at skapa. Svenski veljarin ynskti tryggleika í arbeiðinum. Hann ynskti ein aktivan og sunnan vinnulivspolitik, sum ikki bert er grundaður á profitttráðan. Svenski veljarin setti tí javnaðarmenn aftur í stjórnarsessin eftir seks ára langt borgarligt stýri.

sosialurinn heldur:

Krossur og almennar starvssetanir

»Taka vit nú sjónvarpstjórn fram, so er tað ikki lóg, at ein maður, ið hevur fingist við sjónvarp í Føroyum og hevur brúkt nógv av síni fritíð til tað arbeiði, fer og sækir eitt starv. Hvat hevur hann forbrotið seg í? Hvi skal hann m.a. í Sosialinum verða so umræddur? Og hvi taka hann fram um aðrar umskjarnar sum ein, ið sjálfstýrisflokkurin skal hava skotið upp...

Sosialurinn og onnur blað, ið hava gjørt sær fyrri skommum viðvíkjandi almennum setanum skuldu tikið aðrar partar fyrri seg og lært av sjálfstýrisflokkunum at vísa øðrum menniskjum sóma. (Oddagrein í Krossi 10.9.)

Tingakrossur hevur sæð betri dagar, tá Kristin í Geil við hvassa penni sínum visti á skeivleikar og ódemokratisk viðurskifti í samfelagi okkara. Men í dag er flogið so lágt, at tað er at gera sær fyrri skommum, at eitt blað visir á nakað sum luktar og ikki er í samrím við okkara demokratiska sinnlag.

Sosialurinn hevur m.a. viðgjørt setanina av sjónvarpstjóra í tíðingagreinum og í politiskum greinum. Partvist tí at hædd kortini ikki varð tikið fyrri kvalifikatiónum, sum kravdust, og partvist tí at ovasti skúlamyndugleikin, landskúlaráðið, ikki megnaði uppgávuna og handfór innstillingarnar so út av lagi illa, at eingin demokratiskt sinnaður kundur lata sær manna-göngdina lynda! Men hetta óskilið góðtekur Krossur eftir oddagreinin at døma!

Sosialurinn hevur ikki viðgjørt spurningin, um hvør

persónur er meira kvalifiseraður enn ein annar, ella hvør hevur fyrimunir fram um ein annan, tí í lýsingini vóru ongar kvalifikatiónir nevndar. Tí er tað ein grov skuldsæting av Krossi at siga, at Sosialurinn hevur »hevur umrøtt hann so«.

I samband við rektarasetanina og varaskúlastjórasetanina vórðu persónar umræddir í tíðingagreinum og í politiskum greinum. Partvist tí at hædd kortini ikki varð tikið fyrri kvalifikatiónum, sum kravdust, og partvist tí at ovasti skúlamyndugleikin, landskúlaráðið, ikki megnaði uppgávuna og handfór innstillingarnar so út av lagi illa, at eingin demokratiskt sinnaður kundur lata sær manna-göngdina lynda! Men hetta óskilið góðtekur Krossur eftir oddagreinin at døma!

Flyting av fólki — er tað borgarliga alternativðið

I langa tíð hava fólk við spyrjandi eygum roynt at fingið eyga á hitt nógv umrædda borgarliga alternativði. Men uttan úrslit. Onkur hevur hómá eitt sindur av klandri. Tað er alt.

Men so fyrri nøkrum vikum síðani. Nú fóru fólk at ívast. Tá var ein kend sambandsrødd í Norðoyggjum á eina blaðsíðu í Dimmalætting. Viðkomandi, sum hevur verið valvæn fyrri sambandsflokkin tey seinastu 12 árin, helt seg hava funnið eina skilgøða loysn viðvíkjandi Trøllanesi.

Tað almenna skal spara og tí onki berghol norður á Trøllanes. Hetta eru so í hvussu so er tveir av samgonguflokkunum samdir um. Tann kenda sambandsrøddin í Norðoyggjum hevur funnið loysnina. Og loysnin er hendan: Bóð skulu gevast úr Tinganesi um, at fólk, sum nú býr á Trøllanesi, skal flytast í syðra part av Kalsoynni. Heim til Húsar og suður á

Syðradal. Har skulu hesi fólkin fíla nakað av bóg og afturfyrri skulu fólk á Húsum og Syðradali so fíla nakað av haga norðuri á Trøllanesi.

A nøkrum fólki gerast eyguni heilt óvanliga stór. Nú hava tey sæð alternativði. Onnur eru meira varin. Tey taka sum givið at Pauli ella Eilif ella møguliga Eli fara at vísa ørvitistisum aftur. Men frá sambandsflokksins íðu er ongin viðmerking komin. Vil tað so siga, at henda loysnin ikki er heilt óhugsandi hjá sambandsflokkinum. Ja, so var tað kortini alternativði tey sóu og løsu um í Dimmalætting henda dagin í august.

Javnaðarmenn hava ofta víst á, at vit í ein ávisan mun skulu hava almenna planlegging og almenna stýring ta talan er um útbýgging av vinnuni. Sambandsmenn hava ikki bara víst hesum aftur, men teir hava tútað oyrni á fólk full um, at

almenn stýring og almenn planlegging eru tramanskapur av versta slag, og at vit, sum tosa um slíkt, eru reindyrkaðir kommunistar.

Men álvaratos tit sambandsmenn. At fostra tankar sum siga, at fólk skulu fíla harraboð úr Tinganesi um, at nú skulu kuffertini pakkast — nú skulu tit flyta burtur úr tykkara heimliga umhvøvi. Tit skulu flyta av tí plássinum sum tit elska mest her á jørð. Har tit eru fødd. Har tit eru uppvaksin. Og har tit so fegin vilja og hava líkinda umstøður at liva undir.

Slíkir tankar verða ongantíð fostraðir av einum javnaðarfólki. Treytin fyrri slíkari tankagongd er, at ein er sambandsmaður ella borgarligur og harvið metir kapitalin — tær spardu krónurnar hægri enn mannalagnurnar.

Kallur

Ein álvarsom umbering frá Estra

I samband við »Tíðarritið« Estra, sum handaðarið fólk á HS 82, eri eg noyddur at biðja um fyrigeving fyrri, at 2 blað prentsmiðjur tverri eru lagdar burtur úr prentseguni.

Hesar prentsmiðjur vóru A.S. Asdal (1915), við Jens Dam sum prentara, ið prentaði »Føroyatíðindi« á Tvøroyri, og so blaðið »Norðlýsið«, sum

fyrstu ferð sá dagsins ljós í Klaksvík (1915) Elias Joensen (Eliasar í Pallstovu) prentaði.

I hesum fyrri ber ikki til at siga: eg visti ikki, tí i grundtílfarinum sat eg við hesum upplýsingunum framman fyrri mær.

Teir i hesar prentsmiðjur settu á stovn, hava verið djarvir menn, tí ikki vóru somu umstøður úti á bygd at fara undir slíkt virki, sum tað var í Havn. Lat her verða skoytt

uppi, at bæði Landsbókasavn — og aðalvørður tess — umframt t.d. Hanne Sterndorf Petersen o.a. hava verið stak beinasom i samband við hesa útgávu.

PS. Tað sigst, at donsk prentsmiðja hevði sett sær fyrri at prenta bók uttan villur. Á tilbláðnum kom so at standa: I denne bog findes ingen TYRKFEJL. T.s.

Heilsan frá einum snópnum

Stig G. Rasmussen

Hvar eru tit nú, fakfeløg?

Tað hevur ikki verið styrking hjá okkum føroyingum at fylkjast i fakfeløgum, men hóast alt eiga vit Handverkarafelagið, Fiskimannafelagið, Arbeiðarafelagið og ymisk onnur feløg.

Nýliga varð starv lýst leyst sum sjónvarpstjóri í Føroyum. Har vóru ongar treytir lagdar við. Ein og hvør, sum hevði hug til hetta starv, kundi søkja. 25 umsóknir komu inn, og burtur úr hesum 25 umsóknum hevur sjónvarpsnevndin gjørt síni tilmæli, ein meiriluti og ein minniluti.

Bæði meirilutin og minnilutin hava tilmælt at seta mann i hetta starv, sum ikki hevur journalistiska útbýgving. Annars av teimum, sum er tilmældur sum nr. 1 av meirilutanum, er fólkalivsfrøðingur. Hin, sum er tilmældur sum nr. 1 av minnilutanum, er skúla-

lærari.

Eftir mini meting er hvørving av hesum kvalifiseraður til starvið. Skuldi tað verið so, at eini hált-hundrað fólk fóru at starvast á hesum almenna sjónvarpi, so hevði tað verið rimuligt at sett eitt fólk i leiðarastarvið, sum hevði víst seg at vera framúr i umstingararbeiði. Eftir tí, sum skilst á landsstýring, skulu bert 3—5 fólk starvast á hesum almenna sjónvarpi, harav 1 teknikari og 1 bókhaldari (ella skrivstovufólk). Hetta merkir, at sjónvarpstjórin sjálfur skal gera tað mesta av tí journalistiska arbeiði, sum tað verður neyðugt at gera i hesum føroyska sjónvarpi. Tað kann ikki vera ætlanin, at hesin persónur bert skal umsita ein stovn við 3—5 persónum.

Umleidd helvtin av umsóknum til sjónvarpstjórarstarvið kom frá fólki

við journalistiskari útbýgving og limum i Føroya Blaðmannafelag. Líkt er til, at eingin av hesum var nóg frægur at verða til mældur sum nummar eitt, hvørki hjá meiriluta ella hjá minniluta. Tað ómataliga kultursnobbarið, sum summi fólk hava fyrri teimum, ið arbeiða á Debesartøð, vann eisini i hesum føri.

Eg loyvi mær at spyrja: Hvar eru fakfeløgin? Hava vit journalistar ikki sama rætt við okkara fakfelag sum onnur fakfeløg? Hvar eru tit nú t.d. Føroya Rithevnafelag? Hava tit ongan hug til at stuðla okkum blaðmonnum i striði okkara fyrri at verða góðkendir sum ein av stættunum i hesum samfelag?

Við vón um, at hesi fáu orð elva tí kjak um sjónvarpstjórarstarvið, heilsa eg

virðingarmest
Finnbogi Isaksen